ei saith merch yn wystlon i leiandy Six Hill, Llundain.

Y gred heddiw yw bod coron tywysogaeth Llywelyn a Dafydd ynghyd â chroes nawdd Llywelyn, ac amryw o drysorau eraill tywysogion Cymru, yn nhrysordy'r frenhiniaeth yn Llundain.

Ymhellach, roedd Edmund Mortimer, cadlywydd y Saeson, yng nghastell Llanfair-ym-Muallt ar y pryd, wedi meddwl yn siŵr y byddai wedi cael tywysogaeth Cymru gan Edward y Cyntaf am hudo Llywelyn i Lanelwedd, ond nid felly y bu. Ar ôl llofruddio Llywelyn fe gadwodd Edward y Cyntaf goron tywysogaeth Llywelyn a'r groes nawdd iddo ef ei hun. Cadwodd hefyd goron tywysogaeth Dafydd a rhoddodd groes nawdd Dafydd yn unig i Edmund Mortimer am ei fradwaith. Yn ddiweddarach, er mwyn cyfiawnhau yr hyn a wnaeth, rhoddodd Edmund Mortimer groes nawdd Dafydd i Abaty Welbeck ac yn 1535 fe'i symudwyd i gadeirlan Llwydlo.

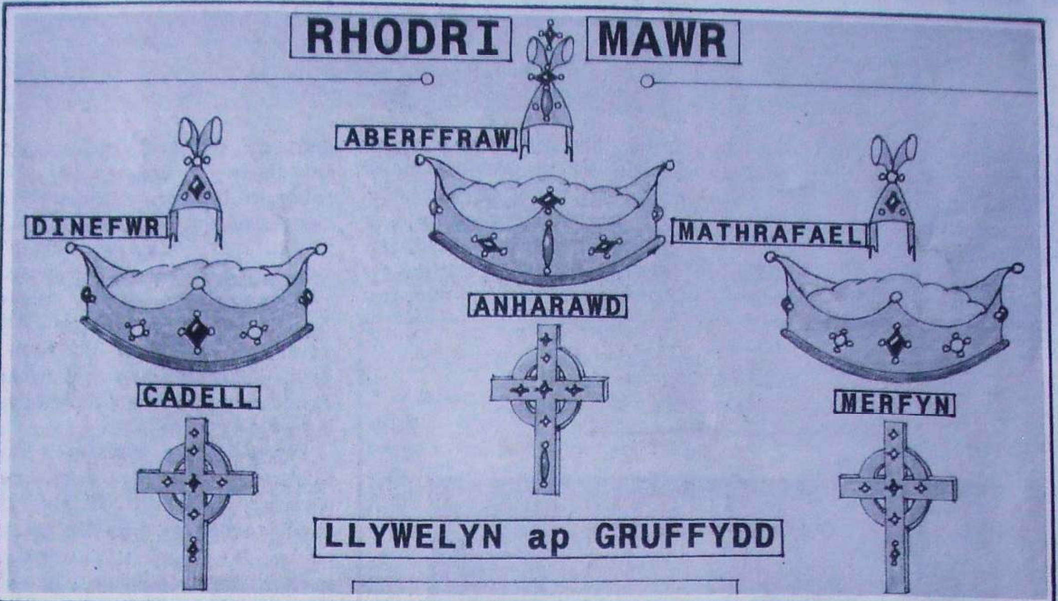

Ond, pe byddai'r Mortimeriaid wedi cadw at eu gair gallai pethau fod wedi bod yn wahanol iawn. Rhaid cofio wrth gloriannu'r hanes fod Gwladys Ddu, chwaer Gruffudd, tad Llywelyn, yn briod â brawd Edmund Mortimer, sef Ralph Mortimer. Felly, roedd Gwladys a Ralph yn ŵr a gwraig gydag un mab Robert Mortimer, a oedd yn gefnder i Llywelyn ap Gruffudd, a thrwy hwn yr aeth ychydig o waed Cymreig i wythiennau y tywysog Charles heddiw.

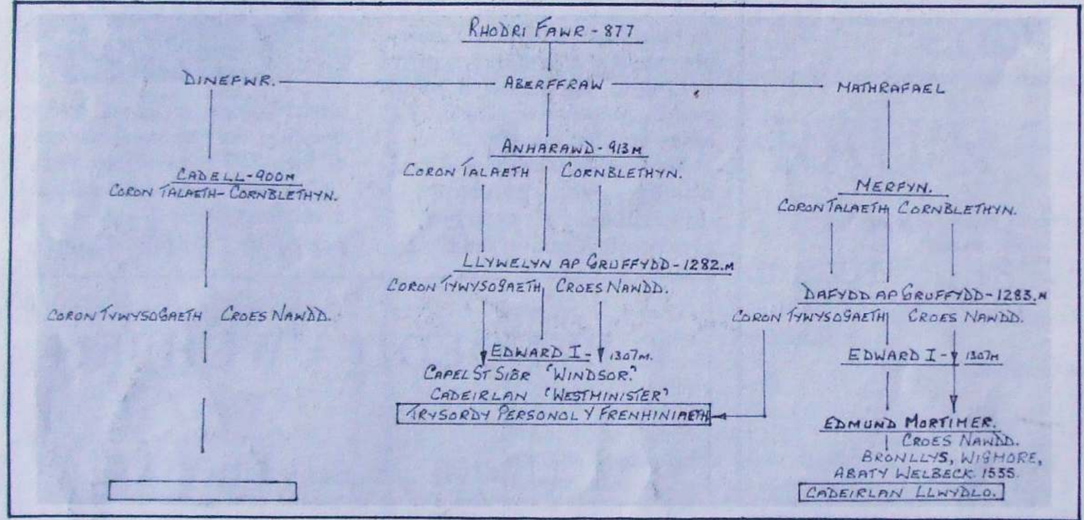

Gyda'r cynulliad Cymreig i'w sefydlu yn y brifddinas fis Mai nesaf da o beth fyddai i'r Ysgrifennydd Cymreig a'i bwyllgor, yn ogystal â'r Aelodau Seneddol Cymreig, gael y tywysog Charles i wisgo'r Groes Nawdd berlog hon y diwrnod hwnnw.

Credaf y byddai'n gyfle ardderchog i'w harddangos i bobl Cymru ac i ennyn hunan lywodraeth i Gymru fel yr Alban.

Llyfrau ar werth o lyfrgell breifat

D. BEN REES

32 Garth Drive, Allterton, Lerpwl / Liverpool L18 6HW

Ffôn: (0151) 724 1989 Ffacs: (0151) 724 5691

1. Emyr Wyn Jones: *Lloffa yn Llŷn: Trem yn Ôl.* 1964, c.m. £4.00
2. Caradog Prichard: *Canu Cynnar.* 1937, c.c. £4.50
3. Caradog Prichard: *Llef un yn Llefain.* 1963, c.c. £3.50
4. D. G. Merfyn Jones: *Y Llwch Du* (nofel). 1986, c.m. £2.00
5. J. Jones (Myrddin Fardd): *Cynfeirdd Lleyn 1500-1800.* Pwllheli, 1905. Mewn cyflwr gwych, prin, c.c. £30.00
6. Nansi Richards: *Cwpwrdd Nansi.* 1972, c.c. £5.00
7. Gwynfor Evans: *Rhagom i Ryddid.* Plaid Cymru, 1964, c.c. £6.00
8. D. J. Roberts: *Cofiant Peter Price.* 1970, c.c. £5.00
9. Alun Llewelyn-Williams: *Nes Na'r Hanesydd.* c.c. £5.00
10. Mihangel Morgan: *Dirgel Ddyn.* 1993 .... £1.00
11. J. Eirian Davies: *Cân Galed.* 1974, c.c. £4.00
12. J. Bodfan Anwyl: *Pentrefi'r India.* Llundain, 1910. Cyfrol hardd, c.c. £9.00
13. Emlyn Richards: *Porthmyn Môn.* 1998, c.m. £10.00
14. H. Elfed Lewis: *Caniadau Elfed.* Caerdydd, 1909, c.c. £6.00
15. W. J. Lewis: *Ceredigion: Atlas Hanesyddol.* 1969, dwyieithog, c.m. £5.00
16. John Evans: *Cofiant y Parchedig John Williams, Lledrod.* Dolgellau, d.d., c.c. £8.00
17. W. M. Rogers: *Gwyddonwyr Enwog.* 1961, c.c. £5.00
18. Kate Roberts: *Tywyll Heno.* 1962 .... £5.00
19. George M. Ll. Davies: *Profiadau Pellach.* 1943, c.m. £4.00
20. William Hay: *Diarhebion Cymru.* d.d., c.c. £6.00
21. Idwal Jones: *Cerddi Digri Newydd.* 1943, c.c. £6.00
22. Hywel D. Lewis: *Diogelu Diwylliant.* d.d., c.c. £3.00
23. Hugh Evans: *Cwm Eithin.* 4ydd arg., 1945, c.c. £4.00
24. John Davies: *O Fôn i Fynwy.* 1962, c.c. £3.00
25. Isaac Foulkes: *Daniel Owen: Nofelydd.* 1903 .... £4.00
26. John Thomas: *Help Llaw.* 1977, c.m. £2.00
27. Saunders Lewis (gol.): *Crefft y Stori Fer.* 1949, c.c. £4.00
28. D. J. Williams (Abergwaun): *A.E. a Chymru.* Gwasg Aberystwyth, 1929. Pamffledyn prin odiaeth £7.50
29. Griffith Parry: *Cofiant a Phregethau Robert Roberts, Clynnog.* Gwasg C. Lewis, Penygroes, 1884. Prin, c.c. £9.00
30. *Termau Gwleidyddiaeth.* (Addas i'r Cynulliad!), c.m. £1.50
31. Dyfnallt Morgan: *Y Wlad Sydd Well.* 1984, c.m. £3.95
32. John T. Young: *Gorfoledd y Gair.* 1988. Llyfryn c.m. £2.50
33. Gwilym Meredydd Jones: *Chwalu'r Nyth.* 1994, c.m. £4.00
34. A. O. H. Jarman: *Ymddiddan Myrddin a Thaliesin.* 1951, c.c. £5.00
35. Haydn Morris: *Sŵn y Jiwbili.* 1964. Wedi gweld tipyn o ddefnydd, c.c. £3.00
36. Aneirin Talfan Davies: *Yr Alltud: rhagarweiniad i weithiau James Joyce.* Foyle's, 1944. Cyfyngedig i 500 o gopïau, c.c. £35.00
37. Emrys ap Iwan. *Tair Darlith.* c.m. £4.00

YN SAESNEG

38. J. E. Lloyd: *Owen Glendower.* Rhydychen, 1931, c.c. £30.00
39. A. H. Dodd: *Life in Wales.* 1972, c.c. £8.00
40. Joachim Teremias: *Jerusalem in the Times of Jesus.* 1969, c.c. £8.00
41. Martyn Lloyd Jones: *Romans.* (Pennod 10), 1997 .... £15.00
42. D. E. Jenkins: *The Rev. Thomas Charles of Bala.* Dinbych, 1908. Tair cyfrol, c.c. £40.00
43. J. H. Davies: *The Life and Opinions of Robert Roberts: A Wandering Scholar.* 1927, c.c. £30.00
44. Dylan Thomas: *Under Milk Wood.* 8fed arg., c.c. £6.00
45. A. H. Williams: *An Introduction fo the History of Wales: Prehistoric Times to 1083 AD.* 1949, c.c. £7.50
46. Gwyn Thomas: *Slected Short Stories.* 1984, c.m. £4.00
47. *Anglo-Welsh Review.* (No. 66), 1980, c.m. £1.00
48. A. M. Allchin: *Praise Above All.* c.c. £7.50
49. Oliver Sandys: *Caradoc Evans.* (Cofiant), Hurst & Blacket, 1946 .... £30.00
50. Ian Skidmore: *Gwynedd.* c.c. £12.50

c.m. = clawr meddal c.c. = clawr caled

Cyflwr yn dda iawn oni nodir yn wahanol. Cludiant am ddim os archebir gwerth dros £40 o lyfrau. Ar wahân i hynny codir £2.50 am ddau lyfr c.c.; £1 am ddau lyfr c.m. Anfoner sieciau'n daladwy i D. Ben Rees ac fe gaiff eich archebion ymateb o fewn pythefnos. Diolch i'm cwsmeriaid a dymunaf i chwi Nadolig bendithiol.

CARDIAU NADOLIG Y GYMDEITHAS

(mewn coch, gwyrdd a du)

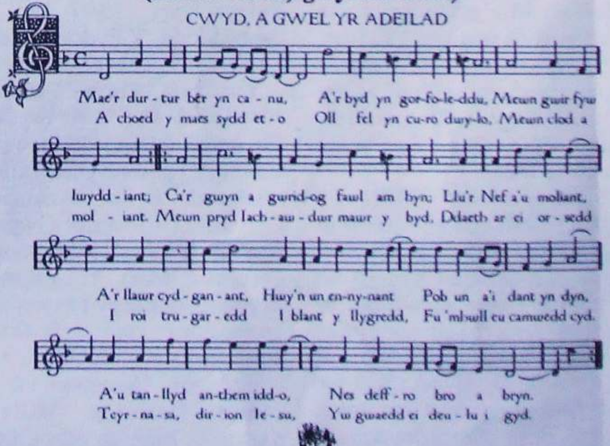

Pris: 6 am £1.50 a chludiant

Cysyllter â Gwyn Tudur (Ysgrifennydd)

11 Maes yr Afon, Aberystwyth SY23 1PL